

Studia
Politicae
Universitatis
Silesiensis

Tom 6

NR 2829

Studia Politicae Universitatis Silesiensis

Tom 6

pod redakcją
Jana Iwanka i Mieczysława Stolarczyka

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2010

Redaktor serii: Nauki Polityczne
Jan Iwanek

Recenzent
Kazimierz Łastawski

Kolegium Redakcyjne
Jan Iwanek (przewodniczący)
Mieczysław Stolarczyk (zastępca przewodniczącego)
Janusz Sztumski, Sylwester Wróbel
Rafał Glajcar (sekretarz)

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library
www.cceol.com

Śląska Biblioteka Cyfrowa
www.sbc.org.pl

Spis treści

Od Redakcji	7
-----------------------	---

Myśl polityczna

Anna Stępień: Jedność kulturowa Europy Środkowej — mit czy rzeczywistość?	11
Dominika Cwięczek: Historyczne antecedencje szkockich dążeń autonomicznych i niepodległościowych	25

Systemy polityczne

Miron Lakomy: Polityka zagraniczna w systemie politycznym V Republiki. Mechanizm decyzyjny i główni aktorzy	49
---	----

Komunikowanie społeczne

Marek Mazur, Agnieszka Turska-Kawa: Kampania prezydencka w USA w 2008 roku. Modernizacja i profesjonalizacja kampanii wyborczych	67
--	----

Stosunki międzynarodowe i integracja europejska

Agnieszka Stolarczyk: Elementy ciągłości i zmiany w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych w okresie administracji Billa Clintona i George'a Walkera Busha	97
---	----

Anna Orlikowska: Ochrona praw człowieka w Karcie praw podstawowych . . .	119
Agnieszka Grzesiok-Horosz: Kognicja Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich dotyczących ochrony własności	143

Recenzje, omówienia, sprawozdania

Marshall C. Eakin: <i>The History of Latin America. Collision of Cultures</i> . Palgrave Macmillan 2007, ss. 436 (wydanie polskie <i>Historia Ameryki Łacińskiej. Zderzenie kultur</i> . Kraków: Wyd. UJ, 2009) (Jan Iwanek)	165
Jerzy J. Wiatr: <i>Przywództwo polityczne. Studium politologiczne</i> . Łódź 2008, ss. 216 (Sylwester Wróbel)	171
Tomasz Andrzej Tupalski: <i>Fundamentalizm islamski w Egipcie XIX i XX wieku</i> . Toruń 2009, ss. 143 (Katarzyna Czornik)	177
Marek Ziółkowski: <i>Projekt: Ukraina</i> . Wrocław 2008, ss. 154 (Miron Lakomy) . . .	182
Sprawozdanie z pierwszego otwartego seminarium naukowego Zakładu Teorii Polityki, (Złoty Potok, 8—9 grudnia 2008 r.) (Martyna Dudzicz)	187
Sprawozdanie z drugiego otwartego seminarium naukowego Zakładu Teorii Polityki, (Złoty Potok, 27—28 kwietnia 2009 r.) (Martyna Dudzicz)	192
Noty o Autorach	201

Od Redakcji

Oddajemy do rąk Czytelników szósty tom wydawnictwa Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach „*Studia Politicae Universitatis Silesiensis*”. Większość opracowań zamieszczonych w niniejszym zbiorze, podobnie jak w dotychczas wydanych pięciu tomach, to teksty pracowników i doktorantów naszego Instytutu. Zostały one pomieszczone w pięciu grupach tematycznych: „Myśli politycznej”, „Systemów politycznych”, „Komunikowania społecznego”, „Stosunków międzynarodowych i integracji europejskiej” oraz w części zawierającej recenzje, omówienia i w tym tomie dodatkowo sprawozdania.

W części poświęconej myśli politycznej zostały zamieszczone dwa artykuły. W pierwszym z nich *Jedność kulturowa Europy Środkowej — mit czy rzeczywistość?* Anna Stepien podejmuje ważny temat z punktu widzenia tożsamości kulturowej Europy Środkowej. Z kolei Dominika Ćwięczek w artykule *Historyczne antecedencje szkockich dążeń autonomicznych i niepodległościowych* koncentruje swoje rozważania wokół historycznych uwarunkowań szkockich dążeń autonomicznych i niepodległościowych, które nasiliły się w ostatnich dziesięcioleciach.

W części poświęconej systemom politycznym zamieszczone zostało opracowanie autorstwa Mirona Lakomego, w którym Autor dokonuje zarysu mechanizmu decyzyjnego dotyczącego polityki zagranicznej w systemie politycznym V Republiki Francuskiej.

Marek Mazur i Agnieszka Turska-Kawa w artykule *Kampania prezydencka w USA w 2008 roku. Modernizacja i profesjonalizacja kampanii wyborczych* na podstawie analizy kampanii prezydenckiej w USA w 2008 roku starają się uchwycić dynamikę transformacji w procesie amerykańskiego komunikowania politycznego oraz trendów globalnych zmian profesjonalizacyjnych w tym zakresie.

W części dotyczącej stosunków międzynarodowych i integracji europejskiej zamieszczone zostały trzy opracowania. W pierwszym z nich *Elementy ciągłości i zmiany w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych w okresie administracji Billa Clintona i Georga Walkera Busha* Agnieszka Stolarczyk dokonuje analizy porównawczej najważniejszych celów polityki zagranicznej oraz sposobów ich realizowanych w okresie administracji B. Clintona i G.W. Busha. Z kolei Anna Orlikowska w opracowaniu *Ochrona praw człowieka w Karcie Praw Podstawowych* podjęła próbę ukazania znaczenia włączenia Karty Praw Podstawowych do unijnego dorobku prawnego w celu przezwyciężenia deficytu demokracji w Unii Europejskiej. Agnieszka Grzesiok-Horosz, Autorka ostatniego artykułu *Kognicja Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich dotyczących ochrony własności* zamieszczonego w tej części publikacji skoncentrowała się na przedstawieniu najważniejszych spraw polskich rozpatrywanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka.

W części ostatniej prezentowanego tomu zamieszczone zostały cztery recenzje oraz dwa sprawozdania z konferencji naukowych.

Dziękujemy za życzliwe przyjęcie pięciu tomów naszego wydawnictwa, które się dotychczas ukazały, i zapraszamy do współpracy w przygotowaniu kolejnych tomów periodyku.

Redaktorzy tomu

Noty o Autorach*

Anna Stępień — mgr, doktorantka w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Dominika Cwiężek — mgr, doktorantka w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Miron Lakomy — dr, asystent w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Marek Mazur — dr, adiunkt w Zakładzie Komunikacji Społecznej Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Agnieszka Turska-Kawa — dr, adiunkt w Zakładzie Komunikacji Społecznej Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Agnieszka Stolarczyk — mgr, absolwentka politologii i filologii romańskiej, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Anna Orlikowska — mgr, doktorantka w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Agnieszka Grzesiok-Horosz — dr, w Zakładzie Administracji i Prawa Instytutu Zarządzania i Administracji, Politechnika Śląska w Gliwicach

Jan Iwanek — dr hab. prof. UŚ w Zakładzie Systemów Politycznych Państw Wysoko Rozwiniętych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

---

* Według kolejności zamieszczonych w zbiorze opracowań.

Sylwester Wróbel — dr hab. prof. UŚ, kierownik Zakładu Teorii Polityki Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Katarzyna Czornik — mgr, asystent w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

Martyna Dudzicz — dr, adiunkt w Zakładzie Teorii Polityki Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Uniwersytet Śląski w Katowicach

W roku 2010 nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
ukazały się następujące publikacje
z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych

Gabriela Besler: *Gottloba Fregego koncepcja analizy filozoficznej* (filozofia)

Katarzyna Niebrój: *Karla R. Poppera koncepcja prawdy. Kwestia podstawowego nośnika prawdziwości* (filozofia)

Magdalena Mruschczyk: *Człowiek w „antropologii adekwatnej” Karola Wojtyły* (filozofia)

Mariusz Wojewoda: *Pluralizm aksjologiczny i jego implikacje we współczesnej filozofii religii* (filozofia)

„Folia Philosophica”. T. 28. Red. Piotr Łaciak (filozofia)

Piotr Boroń: *Kniaziowie, królowie, carowie... Tytuły i nazwy władców słowiańskich we wczesnym średniowieczu* (historia)

Joanna Januszevska-Jurkiewicz: *Stosunki narodowościowe na Wileńszczyźnie w latach 1920—1939* (historia)

Piotr Rajski: *Uherce to takie miłe więzienie koło Leska. Dziennik internowanego* (historia)

„Wiek Stary i Nowy”. T. 2 (7). Red. Sylwester Fertacz, Maria W. Wanatowicz (historia)

Wojciech Świątkiewicz: *Między sekularyzacją a deprywatyzacją. Socjologiczne refleksje wokół polskiej religijności w kontekście europejskim* (socjologia)

Deficyty badań śląskoznawczych. Red. Marek S. Szczepański, Tomasz Nawrocki, Andrzej Niesporek (socjologia)

„Górnośląskie Studia Socjologiczne. Seria Nowa”. T. 1. Red. Wojciech Świątkiewicz (socjologia)

Redaktor
Barbara Konopka

Projektant okładki i stron działowych
Anna Kmita

Redaktor techniczny
Barbara Arenhövel

Korektor
Mirosława Żłobińska

Copyright © 2010 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISSN 1895-3492

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 150 + 50 egz. Ark. druk. 12,75. Ark.
wyd. 15,5. Papier offset. kl. III, 90g   Cena 20zł(+VAT)

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: SOWA Sp. z o.o.
ul. Hrubieszowska 6a
01-209 Warszawa